



Tokat Valisi Dr. Ozan Balcı

Tokat ilinde Ekim-2018'den bu yana görev yapıyorsunuz. Genel olarak Tokat ilini nasıl tanımlarsınız?

Mevlana'nın "Tokat'a gitmek gerek çünkü Tokat'ta insan ve iklim mutedil." diye övdüğü ayrıca Hacı Bektaş Veli'nin "Âlimler konağı, fazıllar yurdu ve şairler yatağıdır." diye iltifat buyurduğu Tokat, çok merkezli gelişme potansiyeli olan ilçeleri ile büyük bir vilayet.

Tokat'ta göreve başlarken bu şehrin birikiminin ve Anadolu'dan güç alan enerjisinin farkındaydım. Kadim geçmişini ve günümüze aynı içtenlikle taşıdığı özverisini gelecek nesillere güçlenerek aktarabilmek için ilk iş olarak bütün birimleri harekete geçirecek görev dağılımını yaptık. Mevcut projeleri güçlendirerek, şehre değer katacak yeni projeleri hayata geçirerek tüm şehri içine alacak bir kalkınma hareketine hep birlikte başlamış olduk.

Projelerin daha çabuk kabul görmesi ve şehirle bütünleşmesi için "Tokat" ismini vurgulayacak

isimleri ön plana çıkardık. “Kitap Tokat”, “Tarım Tokat”, Spor Tokat” gibi adlandırmalarla şehrimizin tümünde eylem planlarımızı harekete geçirdik.

Orta Karadeniz Bölgesi’nde yer alması Tokat için büyük zenginlik. Biraz Karadeniz biraz İç Anadolu derken bünyesinde birçok şehre nasip olabilecek bereketi ve güzelliği barındıran Tokat; doğanın, tarihin, kültürün birleştiği noktada adeta saklı bir cennet... Tarihî anlamda bakarsak keşfedilmemiş bir hazine. Bunun yanında olağanüstü potansiyelleri olan bir il... Ekonomi, kültür, turizm alanında ve kısacası her alanda büyük fırsatları içinde barındıran bir il. Tokat, tarihin ilk dönemlerinden bugüne özellikle de bizim tarihimize, kültürümüze ilişkin olarak Danişmentli, Selçuklu, Osmanlı ve Cumhuriyet Dönemi eserlerinin bir arada görülebileceği bir açık hava müzesi. Yani ormanın, tabiatın içinde bir saklı cennet. Yedi bereketli ova üzerine kurulan Yeşilirmak’ın Çekerek, Kelkit ve Tozanlı kolları ile sulanan Tokat, Türkiye’nin sebze ve meyve bahçesi...

Tokat hep ana kucağı gibi olmuş; farklı insanların, farklı kültürlerin uyum, işbirliği ve huzur içinde yaşadığı “demlenmiş” bir şehirdir. İnsanları da irfan sahibi, uyumlu, sakin ve yaşadıkları şehrin değerini bilen erdemli insanlardır.

İnanıyorum ki ekonomik anlamda da Tokat yedi ‘büyük ova’sında yetiştirilen muazzam ürünleri ile ihracata dayalı tarımsal sanayinin merkez üssü olacaktır.

Tamamlanmak üzere olan önemli ulaşım projeleri yanında, hızla gelişmeye devam etmekte olan organize sanayi bölgelerimiz, tarihi zenginliklerimiz, UNESCO Dünya Doğal Miras Geçici Listesindeki Balıca Mağaramız gibi doğal güzelliklerimiz, özgün pişirme ve saklama tekniklerine sahip eşsiz yöre mutfağımızla Tokat dünyaya açılacak ve hak ettiği



konuma gelecektir. Ben buna tüm kalbimle inanıyorum ve biliyorum ki Tokatlı hemşerilerim de bu inancı yürekten destekliyor.

Tokat tarihte önemli bir yeri olan bir ilimizdir. Bu bağlamda Tokat’ın tarihsel geçmişinde öne çıkan dönüm noktalarından bahsedebilir misiniz?

Tokat, Anadolu’nun stratejik konumunun getirdiği avantajlar ve sahip olduğu yer altı ve yer üstü kaynakları ile tarih boyunca birçok uygarlığın egemenliğindeki önemli bir kültür ve ticaret merkezi olmuştur. Kral Yolu ve İpek Yolu güzergâhı üzerinde yer alan Tokat; batıyı kuzey-güney istikametinde doğuya bağlayan ve deniz yolu ile Anadolu’yu Kırım topraklarıyla irtibatlandıran yolların kavşak noktası idi.

Bizim kültürümüz ve tarihimiz açısından Tokat’ın dönüm noktaları Malazgirt Zaferi ile başlar. 1071 Malazgirt Savaşı sonrası, 1074’te Müslüman Türklerin fethederek ilk yerleştikleri bölgedir. Tokat ve çevresi Daniş-

mend Ahmet Gazi tarafından fethedilmiş ve Niksar’ın başkent olduğu Danişmentliler Devleti kurulmuştur. Bu dönemde Anadolu’nun ilk Türk Camii (Garipler Camii), ilk medresesi (Yağlıbasan Medresesi), ilk tekkesi (Niksar Sunguriye) buradadır.

Selçuklular zamanında Tokat Anadolu’nun en büyük beş şehriden biridir. Yıldırım Beyazıt döneminde Osmanlı idaresine geçen bölge Fatih Sultan Mehmet döneminde Karagömrüğü ihdas edilerek ticari yönü güçlendirilmiş ve bu dönem ürettiği tekstil, ham bakır işleme, mamul bakır ve deri ürünleri ile “Küçük Asya’nın 3. Büyük İhracat Merkezi” konumuna gelmiştir.

Milli mücadele ateşinin yakıldığı 19 Mayıs süreci ve devamında Gazi Mustafa Kemal Atatürk’e destek veren önemli merkezlerden birisi olmuştur. Atatürk’ün genç Cumhuriyeti inşa sürecinde beş sefer şehre geliş ilimizin milli mücadeleye verdiği desteği göstermesi açısından önemlidir.

Elbette onbeşlilere de dikkat çekmek gerek. Şehrimize onbeşliler diyarı denmesinin sebebi olarak, bu şehrin insanlarının mevzu vatan savunması olunca gözlerini kırpmadan, yaşlarına bakmadan cepheye

koşmalarını gösterebiliriz. Vatan savunmasındaki bu örnek davranış tüm yurda örnek olmuş, yüreğini ortaya koyan vatan evlatları dört bir yandan cepheye koşarak vatan toprağını düşmana çiğnetmemiştir.

Tokat, tarım potansiyeli, tarihi ve kültürel varlıkları, sanayi, ticaret, doğal kaynakları, turizmi, yaşam tarzı ve gelenekleri ile tanınan illerinden biridir. Bu bağlamda il'in sahip olduğu potansiyelin yeterince değerlendirildiğini düşünüyor musunuz? Bu konuya yönelik çalışmalardan söz edebilir misiniz?

Tokat tahminlerin çok çok üzerinde potansiyele sahip olan bir il, özellikle tarım alanında Türkiye'nin parlayan yıldızıdır diyebiliriz. Karadeniz, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'yu tek başına besleyebilecek bir tarım potansiyeline sahibiz. Var olanlara ek olarak barajlar, göletler ve sulama kanallarımız bittiğinde, gıda sanayisine dayalı tarımsal üretim hedeflerimize ulaştığımızda, ülkemizin önemli ihracat merkezlerinden biri olacağımıza inanıyorum. Zira Tokat'ın tarım ve hayvancılığa dayalı yöresel ürünleri kalite, kapasite ve hijyen özelliklerinin dışında eşsiz tat ve lezzete sahiptir. Kısa zamanda markalaşması işten bile değildir. Gastronomi kültürü hem zengin hem derinliklidir. Şimdiden Tokat kebabı gibi dünyaca ünlü lezzetlerimiz tescillenmeye başlamıştır.

Tokat'ın her alanda sahip olduğu potansiyelin değerlendirilmesi adına çalışmalar yapılmıştır ve bu potansiyelin hak ettiği noktaya gelmesi için uyumlu bir birliktelikle yeni çalışmalar yapılmaktadır.

Zinav Gölü Tabiat Parkı Rekreasyon Alanı, Sulusaray Sağlık Turizmi Geliştirme Projesi, Başçiftlik Kayak Tesis Projesi, GijGij Rekreasyon Alanı Projesi, Akbelen Turizm Bölgesi İmar Planı gibi turizm altyapısının geliştirilmesine yönelik çalışmalar başlamış ve devam etmektedir. Bu bağlamda 2023 Tokat Vizyonu çerçevesinde **Kültür Sanat Tokat** ve **Turizm Tokat** ana başlıkları altında 100'den fazla proje geliştirilmiş ve uygulamaya konulmuştur.

Tokat tarım memleketidir. **Tarım Tokat** projeleri kapsamında bağ, ceviz, çilek, sera, kiraz, yem bitkisi, hayvancılık projeleri ile çiftçi örgütlenmesi gibi konularda 50'den fazla proje geliştirilmiş ve uygulamaya konulmuştur.

Orman Tokat Projesi kapsamında **ülke ekonomisine katkı sağlamak amacıyla** verimliliği yüksek orman oluşturulması başta olmak üzere halkımızın refahını artırıcı 23 başlık altında projeler geliştirilmiş ve uygulamaya konulmuştur. Bal ormanları, şehir ormanı ve mesire yerleri, gelir getirici orman projeleri bunlardan bir kaçısı. Fidanlıklarımızda meyve türleri üretmek, arazilerin ağaçlandırma çalışmalarına destek



olmak amacıyla fidan üretimi sürdürülüyor. Mahlepten kuşburnuya, ahlattan alıca, ıhlamurdan duta, cevizden sahlepe 5 milyondan fazla kaliteli ve sağlıklı fidan üretiliyor. 2023'e kadar 30 milyon fidan üretmeyi hedefliyoruz.

Aynı şekilde, Sanayi ve Ticarete de ilimizin hak ettiği yere ulaşması için **Sanayi Teknoloji Tokat** ve **Ticaret Tokat** ana başlıkları altında 60'tan fazla proje geliştirilmiştir.

İlin sanayi, ticaret, ulaştırma, tarım, kültür-turizm ve istihdam potansiyelini değerlendirerek; Tokat'ın farklı alanlarda sahip olduğu potansiyelin ülkemize ve ülke ekonomisine katkıları konusundaki düşüncelerinizi bizimle paylaşır mısınız?

Tokat'ta tarım ve tarıma dayalı sanayinin ekonomide önemli bir yeri vardır. Tokat ekonomisinin temel yapı taşı tarım sektörü olmaktadır. Buna bağlı olarak öncelikle ticaret, ardından sanayi sektörleri gelişmiştir. Tarihine bakıldığında Tokat ticaret şehridir ve bu çerçevede Tokat Ticaret ve Sanayi Odası genç Cumhuriyetin ilk kurulan ticaret ve





sanayi odalarından biridir ki 1924 yılında kurulmuştur.

Tokat ili önemli bir tarım şehri olma hüviyetini korumaktadır. Tarım sektörünün GSYH'deki payı % 20 oranındadır. Bu oranla Tokat, ülke genelinde 26.sırada yer almaktadır. Geçtiğimiz son beş yılda kişi başına düşen bitkisel üretim değeri % 80 oranında artmış ve Tokat ili bu değerle 16. sırada yer almıştır. Tarım Tokat kapsamında gerçekleştirmekte olduğumuz projelerle ilimizi daha da üst sıralara taşımak üzere çalışmalarımız devam etmektedir.

Tokat'ın yüzölçümünün %37'sini oluşturan 370 bin 446 hektar büyüklüğündeki tarım arazileri 150 metre ile 2200 metre arasında değişen rakımıyla üç farklı iklim yapısına sahiptir. Tarım alanlarının %30'unu sulu tarım alanları oluşturmaktadır. Beş farklı agro-ekolojik özelliğe sahip, yedi büyük ovası (Kazova, Gözova, Erbaa, Niksar, Maşat, Zile ve

Çamlıbel ovaları) önemli ölçüde sulanabilmektedir. Tarım arazilerinde narenciye haricinde her çeşit sebze ve meyve yetiştirilebilmektedir.

Her yıl ilimizde toplam 80 ticari ürün çeşidi ile yaklaşık 3 milyon ton bitkisel üretim gerçekleştirilmektedir. Bu ürünlerden narince üzümü, biber, kuru soğan, barbunya fasulye, domates, tütün, vişne, ayçiçeği, şeker pancarı ve süs bitkileri ile birlikte 39 çeşit bitkisel ürün ülke içinde ilk on sırada yer almaktadır.

Tokat; kuşburnu, narince bağ yaprağı, madımak, domates, biber, vişne, vb. bazı tarım ürünlerinde gen kaynağı ve üretim merkezi konumundadır. Bu çerçevede ilimizin değerlerine sahip çıkılarak 8 ürünümüzün coğrafi işareti alınmış, 6 ürünümüzün başvuru süreci devam etmektedir. Toplamda coğrafi işaretli ürün sayımızı 60'a çıkarmayı hedefliyoruz.

Zengin florasında yapılan süt ve besi sığırcılığı, koyun yetiştiriciliğinin yanı sıra arıcılık ve alabalık yetiştiriciliği de yapılmaktadır.

Sanayi sektörünün ise GSYH'deki payı geçtiğimiz on yılda %10'lardan %15'e ulaşmıştır. Sanayi sektörünün payındaki bu artışta Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar kapsamında Tokat ilimizde sanayicilerimize sunulan teşvik ve destekler büyük rol oynamıştır. İlimizde faaliyet gösteren 5 Organize Sanayi Bölgesinde yatırımcılara 6. Bölge desteklerinden yararlanma avantajını sunuyoruz. Tokat Merkez, Erbaa, Turhal, Niksar ve Zile ilçelerinde yer alan Organize Sanayi Bölgelerinde 140 işletme faaliyet göstermektedir. Tokat Organize Sanayi Bölgelerinde çalışan sayısı 10 bin 135 kişiye ulaşmıştır.

Tokat'ta kamu ve özel sektör tarafından kurulan tesislerle, tarıma dayalı sanayi gelişmiştir. 1934 yılında kurulan ve Türkiye'nin ilk şeker fabrikaları arasında yer alan Turhal Şeker Fabrikası; 1958 yılında kurulan, Türkiye'nin ilk meyve suyu üreticisi olan DİMES kentin sanayileşme sürecindeki önemli aktörlerdir. Türkiye'nin ilk 1000 şirketi arasında olan Kayseri Şeker Fabrikası, Şık Makas, Aster Tekstil firmalarının ilimizde yatırımları bulunmaktadır.

Bugün imalat sanayi işletmelerinde, gıda ürünleri ve içecek imalatı, tekstil ve hazır giyim imalatı, taş ve toprağa dayalı ürün imalatı, ağaç ürünleri ve mobilya imalatı, plastik ürün imalatı, metal eşya ve makine imalatı sektörlerinde üretim yapıla-

TOKAT'IN COĞRAFİ İŞARETLİ ÜRÜNLERİ



ERBAA NARİNCE BAĞ YAPRAĞI



ZİLE KÖMESİ



NİKSAR CEVİZİ



ZİLE PEKMEZİ



TOKAT KEBABİ



TOKAT YAZMASI



TURHAL YOĞURTMACI



NARİNCE SALAMURA ASMA YAPRAĞI



rak yurtiçi ve yurtdışı pazarlara sunulmaktadır.

Tüm OSB'lerde yeni yatırımcılar için uygun parseller bulunmaktadır. Tokat OSB'de %60; Erbaa, Turhal, Niksar ve Zile OSB'de %80 indirimle arazi tahsisi yapılmaktadır. OSB'lerin altyapı, üstyapı, çevre düzenlemeleri yeniden gözden geçirilmekte ve arıtma sistemi, cami, kreş, anaokulu yapılması çalışmaları devam etmektedir.

Ülke ekonomisine önemli derecede katkı sağlama potansiyeli olan Tokat'ın ihracat rakamı 20 milyon dolar civarındadır. Tokat'ta yapılan ihracatın %60'ını gıda ürünleri ve içecek sektörü oluştururken, %12,3'ünü hazır giyim ve konfeksiyon sektörü oluşturmaktadır. Tokat'ın en fazla ürün ihraç ettiği beş ülke sırasıyla Belçika, Irak, Almanya, Fas ve Hollanda'dır. İl genelinde meyve ve sebze mamulleri, mobilya ve orman ürünleri, meyve, içecek, makine ve makine ekipmanları en çok ihracat yapılan sektörlerdir.

Tokat ilinin ileriye dönük vizyonu nedir? Cumhuriyet'in 100. Yılı'nda Tokat'ı nerede görmek istersiniz? Bununla ilgili bir yol haritanız var mı?

Tokat, ülkemizin 2023, 2053 ve 2071 vizyon projelerine inanmış ve ilk günden itibaren bu hedefe yönelmiş

bir ildir. Bu amaçla ilimizin potansiyeli olan alanlarında master planlar ve stratejik planlar yapılmış ve bu doğrultuda yüzlerce proje geliştirilerek uygulamaya konulmuştur.

Cumhuriyetimizin 100'üncü yılı 2023 hedeflerimiz doğrultusunda, "2023 Tokat" kapsamında Tokatlı hemşerilerimizin destekleri ile Valiliğimizin koordinasyonu ve liderliğinde tüm kurum ve kuruluşlarımızca Tokat'ımızın ve Tokatlı hemşerilerimizin geleceğine değer kazandıracak; huzurunu, refahını artıracak 20 ana başlıkta 700'den fazla proje, faaliyet ve iş planlanarak hayata geçirildi.

Tokat, havalimanımızın açılması, çevre illerle bölünmüş karayolu bağlantıları ve hızlı tren hattının hayata geçirilmesi ile ihracata dayalı tarım merkezi olacak, bütün dünyaya tarımsal ürünleri ihraç edilecektir. Ayrıca kültür turizm şehir olması nedeniyle de yerli ve yabancı bir milyon turisti ağırlayabilecektir. Eğitimde büyük atımları gerçekleştirmiş bir şehir olarak Cumhuriyetin 100'üncü yılını karşılayacaktır.

İnsan kalitesi, huzur ve barış ortamı, temel değerlere sahip halkıyla, tabii kaynaklarıyla ve turizme yönelik doğal ve tarihi güzellikleriyle Tokat 2023'ü karşılamaya hazırdır.





Tokat ilinde başlamış olan ve vizyon açısından özellikle önem verdiğiniz proje ya da projeler var mı? Bahsedebilir misiniz?

Kalkınmanın ve ilerlemenin temelinde “ insan” olduğu bilinciyle; memleketimize, milletimize, insanımıza değer üretecek; onların ruhlarına, yüreklerine dokunacak hizmetler ve projeler geliştirdik. 600 bin hemşehrımızın her birinin refahına, huzuruna katkı sağlamak için kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları ile birlikte uyum içerisinde aşkla, sevgiyle, şefkatle ve merhametle; yılmadan, yılmadan, yeter demeden çalışmalarımızı yürütmekteyiz.

Tokat 2023 Vizyonu çerçevesinde; eğitimin ana ögesi ve baş öznesi insan diyerek; Türkiye’nin ve dünyanın geleceğini inşa edecek çocuklarımızın, akademik anlamda başarılı, beden ve ruhen sağlıklı, sportif, kültürel ve sanatsal boyutu ile karakterli insan olarak yetişmeleri için Valiliğimiz koordinesinde **Eğitim Tokat** ana başlığı altında bir dizi proje ve çalışmayı hayata geçirdik.

Etüt Tokat projemizi Tokat’ın akademik başarısının 5 yılda ilk 5’te olması hedefiyle başlattık. İl genelinde; 1.440 öğretmenimizle 25 bin 736 öğrencimizi LGS ve YKS’ye hazırladık. Aynı zamanda kurs sürecinde öğrencilerimize materyal desteği sağladık. Eğitimlerimizi salgın sürecinde de canlı yayınlarla interaktif ortamda kesintiye uğratmadan devam ettirdik. Çocuklarımızı yalnız bırakmadık.

Bizim, akli ve bilimi kullanmamız lazım. Akli ve bilimi kullanmadan dünya ile yarışmamız mümkün değil. Çocuklarımızın ve gençlerimizin akli ve bilimi kullanması, nitelikli bilgiye ulaşması, ilk çocukluk evresinden itibaren kitaba ilgi duyması, okuma sevgisi ve kültürü kazanması ve nitelikli kitaba kolay erişim sağlanması için **“Kitap Tokat”** projesini hayata geçirdik. Anaokulundan üniversiteye 700 bini aşkın nitelikli eseri okurla buluşturduk.

Kitaba, okumaya, yazmaya çok değer veriyorum. Geleceğimizin mimarı olan çocuklarımız okuyarak birçok zorluğun üstesinden gelecek. Bu sebeple Kitap Tokat Projesi şehrimiz için çok büyük bir değere sahip. Hedefimiz belli; Tokat’ı kitabın başkenti yapacağız. Kitap fuarı ve okur-yazar buluşmaları ile kitabı öğrencilerimizin hayatına yerleştirerek bu hedefimizi adım adım gerçekleştiriyoruz.





Okullarımızın tümünde her gün bir ders saati kitap okuma çalışması yapılıyor. Birçoğuna benim de bizzat katıldığım bu programlarda çocuklarımız güne kitap okuyarak başlıyorlar ve kitaplarla olan dostlukları böylelikle hiç eksilmemiş oluyor.

Elbette salgın döneminde de kitaplarla aramıza engel koymadık. Yeter ki çocuklarımız okumaya devam etsin, evde kaldıkları vakitleri kitaplarla geçirsinler diyerek Kitap Tokat'ın çalışmalarını salgın döneminde de sürdürdük. Bunu yaparken öğrencilerimizle birlikte 65 yaş üstü vatandaşlarımızı da kitaplarla buluşturmayı hedefledik. Salgın döneminde kurduğumuz www.kitaptokat.gov.tr sistemi ile öğrencilerimiz ve 65 yaş üstü büyüklerimiz sistemden kitap talebinde bulunabiliyorlar. Talep et-

tikleri kitaplar adreslerine PTT aracılığıyla ulaştırılıyor.

İlimiz genelinde 50 Z-Kütüphane yapılması hedefimize ulaştık ve bu kütüphanelere TUBİTAK yayınları başta olmak üzere 50 binin üzerinde nitelikli kitap kazandırdık. 50 Z-Kütüphane daha yapılmasını hedefliyoruz.

Türkiye'nin ilk müstakil **Bebek ve Çocuk Kütüphanesi**'ni ilimize kazandırdık. 0-6 yaş gurubuna hitap eden kütüphaneyi üç aylık bir sürede 4 bin 580 kişinin ziyaret etmesi bizi mutlu etti. Masal, drama ve etkileşimli kitap okuma etkinlikleri ile 2 binin üzerinde katılımcıya ulaştık.

Halk kütüphanelerinin binalarının ve ortamlarının iyileştirilmesi için çalışıyoruz. Projesi biten İl Halk Kü-

tüphanemiz yatırım programına alındı. Niksar, Reşadiye İlçe Halk Kütüphanelerinin yeni binalarının temellerini atıyoruz. Pazar ilçemizde eski Hükümet Konağı'nın restorasyonunu yaparak ilçemize kütüphane kazandırıyoruz. Yeni doğan çocuklarımızın ve öğrencilerimizin tamamını kütüphanelerimize üye yapıyoruz. Kütüphanesi olmayan köy okullarımız ve uzak mahallelerimizdeki öğrencilerimizi **Gezici Kütüphane Yollarda** projesi kapsamında kitapla buluşturuyoruz.

Öğrencilerimizin sağlığını önemsiyoruz. **Eğitimde Sağlık Hareketi** projesi kapsamında; Çölyakla Yaşam projemiz ile ilimizde eğitim-öğretime devam eden çölyak hastası öğrencilerimize gıda desteği veriyor ve onların hayatlarına dokunuyoruz. No-Bezite projemizle obezite ile mücadele ediyoruz. Parlayan Dişler, 3 Beyazın (un, tuz, şeker) Doğru Kullanımı, Akdeniz Ateşi ile Yaşam, Göz, Kulak ve Ortopedik Taramalar projelerimizle ilimizde eğitim öğretim gören tüm





öğrencilerimizin sağlıklı bireyler olarak yetişmesini sağlamak ve sağlıklı yaşam konusunda farkındalık oluşturmak için çalışmalar yürütüyoruz.

Şehitlerimizin ve gazilerimizin çocukları, öksüz, yetim, engelli, çölyak, romatizmal ve kronik hastalığı olan farklı dezavantajlılık alanlarındaki 2 bin 579 çocuğumuzu çok yönlü destekliyoruz. Her birine tek tek ulaşarak taleplerini aldık, ihtiyaçlarını giderip hediyelerimizi ilettik.

Çocuklarımızın sosyal, kültürel ve sınırsal anlamda da gelişmesi için çalışmalar yürütüyoruz. Öğrencilerimizin müziği tanıması ve sevmesi için Müzik Tokat projesi ile her okulda okul koroları kuruldu. Her öğrencinin en az bir enstrüman çalabilmesi için eğitimler verildi. "10 Şiir 10 Şarkı" projesiyle her öğrencinin on şiir ezberlemesi on şarkıyı söyleyebilmesi amaçlandı. Kültürümüzün önemli öğelerinden biri olan türkülerimizin yeni nesillerimiz tarafından benimsenmesi için çalışmalar yürütüyoruz. Bütün okullarımızda müzik sınıfı oluşturmak ve okullarımızın malzeme ihtiyacını gidermek için adımlar attık.

İlimizdeki tüm ilkokul ve ortaokullarımızda, güne dinç başlamak ve spor alanında farkındalık oluşturmak için ilk 15 dakika spor yapılıyor. Tiyatro Projesi ile tiyatroya ilgisi ve yeteneği olan öğrencilerimizin yeteneklerini geliştirmeye ve farklı platformlarda kendilerini ifade etmelerine imkân

sunuyoruz. Öğrencilerimize adabı muâşeret eğitimleri veriyoruz.

Her köye bir kurs açıyoruz ve **Köyler Hayat Buluyor** projemiz kapsamında 236 köyümüzde 1.206 kurs açtık ve bu kurslara 18 bin 464 kursiyerimiz katıldı.

Türkiye'de bir ilke imza atarak Tokat'ta Tarım Lisesi kuruyoruz. Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesiyle protokol imzalandı ve üniversitemizden bir profesörümüz Tarım Lisesi'nin müdürlüğüne getirildi. Tarım sektöründe ilimizin ve ülkemizin ihtiyacı olan yetişmiş ara eleman açığını en etkili yolla çözecektir.

Eğitim yatırımlarımız devam ediyor. 52 okulumuzda güçlendirme yapılıyor. 50'ye yakın yeni okul yapılacak. İlimize 500 milyonluk bir eğitim yatırımı yapılıyor.

Sosyal Destek Hızır Tokat projesi başlattık. Kaymakamlıklarımız, İl Müdürlüklerimiz ve devletimizin bütün kurumlarıyla birlikte hareket ediyoruz. Devlet olarak vatandaşlarımızın her zaman yanındayız. Devletimizin şefkat eli her zaman onla-

rın üzerinde. Dertlerini dert olarak kabul ediyoruz. Vatandaşlarımızın problemlerini yüreğimizde hissediyor, hayatını ve işlerini kolaylaştırmak için çalışıyoruz.

Sosyal Destek Hızır Tokat projemiz sadece bir sosyal yardım projesi değil modern anlamda kamu hizmetlerine erişimi kolaylaştırma projesidir. Bu kapsamda dezavantajlı grupların (yetimler ve öksüzler, yoksullar, yaşlılar, engelliler, engelli çocuklar, anne-babası engelli çocuklar, dul ve kimsesizler vb.) kamu hizmetlerine erişimini kolaylaştırmak ve devletimizin dezavantajlı grupların yanlarında olduğunu hissettirmek amacıyla 52 ekip, 104 personelimize kapı kapı hane ziyaretleri yapıyoruz. Şuana kadar 94 bin 242 hane ziyaret edilerek 243 bin 115 kişiye ulaşıldı. Ziyaretlerde devlet büyüklerimizin selamları iletiliyor, oğlu askere gittiye 'Allah kavuştursun', hastası varsa 'Allah şifa versin' deniyor. Çünkü bunlar bizim kültürümüzde var. En derin yaraları kabuk bağlatır bir selam vermek, bir merhaba demek. Vatandaşlarımız aç mı, susuz mu, kazanı kayıyor mu, sobası yanıyor



mu, bir derdi bir sıkıntısı var mı diye bakılıyor; varsa ihtiyaçları ve sorunları belirlenip 5 gün içerisinde çözüme kavuşturuluyor.

Proje kapsamında il ve ilçelerimizde bulunan kamu kurumlarımızın ortak hareket etmesi ve böylece işbirliği kültürünün geliştirilmesi de sağlanıyor. Salgın sürecinde hiçbir vatandaşımız mağdur edilmedi, huzurlu bir süreç geçirildi Tokat'ta.

Yine babaları şehit ve gazi olmuş çocuklarımızın eğitim ve sosyal hayatlarında her zaman yanlarında olmaya çalışıyor, sık sık ziyaret ediliyor. Salgın sürecinde de telefonla arıyoruz. Varsa ihtiyaç ve talepleri karşılanıyor. Süreçte kronik hastalığı olan bütün çocuklarımız sıkı takibe alındı ve onların da yanında olundu.

Bunun dışında **Spor Tokat** projesini başlattık. İl ve ilçelerde kurulan Yürütme, İzleme ve Değerlendirme Kurulları ve Teknik Kurullar marifeti ile yürütülen, sürekli takip edilen ve 612 bin Tokatlı'nın destek verdiği Spor Tokat, komple bir sportif faaliyetlerdir.

Spor Tokat'ın hedef kitlesi, anaokulundan üniversiteye kadar tüm çocuklarımız, gençlerimiz, dezavantajlı gruplar, devlet koruması altındaki çocuklarımızdır.

Spor Tokat ile çocuklarımızın ve gençlerimizin, yetenek ve istekleri

doğrultusunda en az bir spor branşı ile tanışmaları, sporu sevmeleri, özgüvenlerinin gelişmesi, sporu yaşam biçimi haline getirmeleri ve böylece toplumda spor kültürünün oluşması; obezite ve her türlü zararlı alışkanlık ile mücadele etmek amaçlandı.

Spor Tokat kapsamındaki çocuk ve gençlerimizin spor hayatlarındaki gelişmelerinin izlenebilmesi ve desteklenmesi için mevcut spor kulüplerinin yanı sıra yeni kurulması sağlanan gençlik ve spor kulüpleri ile okul spor kulüpleri sürece dahil edildi. Başarılı sporcularımız desteklenerek profesyonel spor kulüplerine yönlendiriliyor.

Türkiye'ye örnek olan Spor Tokat projesi ile çocuklarımız ve gençlerimiz için başlattığımız spor seferberliğimize Gençlik ve Spor Bakanlığı, Spor Toto Teşkilat Başkanlığı ve Tokat Valiliği İl Özel İdaresi bütçelerinden 35 branşta toplamda 5 milyon TL değerinde spor malzemesi desteği sağlandı.

Spor Tokat kapsamında ilimize toplamda 100 milyon TL yatırım gerçekleştirildi. Yatırımlarla ilimiz merkez ve ilçelerine yeni spor salonları, yüzme havuzları, gençlik merkezleri, çim sahalar, sentetik çim sahalar, güreş eğitim merkezleri, basketbol potaları, kayak tesisi teleski kazandırılmasının

yanında var olan bina ve tesislerin de onarımları gerçekleştirildi.

Tokat tarım memleketi. Tarıma müthiş destek veriyoruz. **Türk tarımının parlayan yıldızı Tokat** sloganı ile **Tarım Tokat** ana başlığı altında bitkisel üretimin artması, hayvancılığın geliştirilmesi, çiftçilerimizin ve üreticilerimizin gelir seviyelerinin yükseltilmesi için İl Özel İdaresi, DOKAP, OKA, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları ve Köylere Hizmet Götürme Birlikleri finansmanları ile projeler, eğitimler ve çalışmalar yürütüyoruz. Salgın sürecinde de üretim ve tedarik zincirinde aksama olmaması için çalışmalarımızı Tarımsal ve Hayvansal Üretimi İzleme ve Değerlendirme Kurulumuzla gün gün yakından takip ettik.

“Köyümde Yaşamak İçin Bir ‘Sürü’ Nedenim Var” sloganıyla **5 Yılda 500 Bin Koyun** Projesini başlattık. Tarım ve Orman Bakanımız Sayın Bekir Pakdemirli'nin katılımı ile lansmanını gerçekleştirdiğimiz proje kapsamında bu sene 100 bin koyun dağıtıyoruz. KGF destek veriyor. Ziraat Bankası ile protokol imzaladık. Çiftçilerimiz, sıfır faizli, 1 yıl ödemesiz, 5 yılda ödemeli kredi kullanabiliyor. Yine proje kapsamında kaba yem, mera islahı, veterinerlik hizmeti, erkek hayvan kesim desteği, dişi hayvan alım garantisi, çoban istihdam desteği ve küpe desteği sağlıyoruz. Büyükbaş hayvancılıkta da benzer bir proje için çalışmalarımız devam ediyor.

Bağcılığı Geliştirme Projesi kapsamında 6 milyon 600 bin TL kaynakla 5 ilçe 74 köy ve beldede, 1850 da alanda Tokat'a has ve bir marka olan Narince Bağ Yapağı çeşidine çift kollu telli terbiye sistemli bağ tesisleri kurduk. Devletimizin imkânları ile yine 3 bin 500 dönüm alanda daha bağ tesisi kurmak için çalışmalarımız devam ediyor.

Tokat Cevizle Kalkıyor projesi kapsamında yaklaşık 2 milyon TL kaynakla,





15 bin dekar alanda 250 bin ceviz fidanı diktik ve ceviz bahçeleri kurduk. 150 bin adet daha kendine has tadı, kokusu ve aroması ile bir marka olan Nıksar Cevizi yetiştiriyoruz.

Çilek Tarımının Geliştirilmesi Projesi var. 3 milyon TL bütçe ile 600 dönüm alanda malçlı ve damla sulamalı 3 milyon çilek fidesi ile tesis oluşturuldu. Hedefimiz bu sene 1000 dönüm, 5 yılda 5 bin dönüm alanda çilek üretim tesisi kurmak.

Seracılığı Geliştirme Projesi kapsamında talepleri almaya başladık. Bu sene 1000 dönüm sera kuruyoruz, 5 yılda 5 bin dönüm alanda sera kurma hedefimiz var.

Tahıl Üretimini ve Kalitesini Yükseltme Projesi ile 1 milyon TL bütçe ile 386 ton sertifikalı buğday tohumluğu alınarak 2 bin 500 üreticimize dağıtıldı. Buğdayda sertifikalı tohumluk kullanımını önemsiyoruz, 500 ton sertifikalı tohum desteğini üreticilerimize ulaştıracağız.

Yem Bitkileri Üretimini Geliştirme Projesi ile 1 milyon TL bütçe ile çiftçilerimize yonca ve silajlık mısır gibi kaba yem desteği sağlıyoruz. Yine aynı şekilde küçükbaş hayvancılık projemiz için önemli olan kaba yem desteği kapsamında, yonca ve silajlık mısır tohumu vereceğiz.

Tıbbi aromatik bitkiler yetiştirilmesi için fide ve basınçlı sulama desteği veriyoruz. Jeotermal kaynaklarımızı

değerlendirerek fide yetiştirilmesi için çalışmalarımıza devam ediyoruz.

Meyveciliğin gelişmesi için 1.500 dönüm alanda kiraz, elma, armut, erik gibi meyvelerden oluşan farklı rakımlarda meyve bahçeleri kuracağız. Her yerde meyve tükenmişken buradakiler yeni yetişmiş olacak. Dolayısıyla ekonomik getirisi daha yüksek olacak.

Tokat, Türkiye'nin sertifikalı fidan üretim merkezlerinden birisi. Biz bu potansiyeli daha da güçlendirerek fidan üretimini 5 yılda 5 milyon, 10 yılda 10 milyona çıkarmayı hedefliyoruz. Yine çiçek üretimini 5 yılda 5 bin dönüm alana çıkarmayı hedefliyoruz.

Yaylada konaklayan küçükbaş hayvan yetiştiricilerimizin yaşam standartlarının yükseltilmesi ve üretilen hayvansal ürünlerin değerlendirilebilmesi için 600 adet güneş enerjisi paneli alındı ve dağıtıldı.

Bitkisel ve hayvansal üretimde hastalıklarla mücadele çalışmalarımız var. **Buzağılar Ölmesin İşletmeler Boş Kalmasın** projesi kapsamında 610 bin TL bütçe ile ishal kaynaklı buzağı ölümlerinin engellenmesi için 34 bin aşı uygulaması yapıldı. Yapılmaya devam ediyor.

Kanatlı yetiştiriciliği kültürü olan bölgelerimizde Kaz yetiştirilmesi için destek veriyoruz. 8 bin kaz palazı desteği verdik ve bunların has-

talıklara karşı aşılarını temin ettik. Desteklerimiz devam edecek.

Arı Koloni Gelişimi ve Bal Üretimini İzlenmesi Projesi, Tokat İli Arıcılıkta Varroa Mücadelesi Projesi, Ana Arı Üretim Tesisi Kurulum Projesi, Arıcılıkta Koloni Sayısının Artırılması Flora Kapasitesinin Artırılması projeleri gerçekleştirildi. Tokat'ta mevcut 30 bin arı kovani sayısını 3 yılda 150 bine, 10 yılda 1 milyona çıkarmayı hedefliyoruz.

Tokat'ta tarımsal sanayi önemli bir yer tutuyor ve tarımsal sanayide Tokat'ın bir merkez olacağına inanıyoruz. Tarımsal sanayinin gelişmesi için yaklaşık 2,5 milyon TL destekle Meyve Paketleme Tesisi, Nohut Selekte ve Kalibrasyon Merkezi, Tokat Bez Sucuğu Üretim Tesisi, Yağsıyan Köyü Süt Ürünleri Geliştirme Projesi, Bal Kavanoz Yıkama ve Etiketleme Projesi, Yerel Tat Tokat'a Değer Kat Bölgedeki Kadın Kooperatiflerinin Verimliliğine Değer Katma Çalışmaları, Bağcılıkta Birlikte Koruma ve Kontrol Projelerini yürütüyoruz.

Tokat il genelinde tarıma elverişli toplam 3 milyon 726 bin 860 dekar alan var. 2 milyon 320 bin 350 dekar sulanabilir alanın 570 bin 900 dekar alanı sulanıyor. Devletimizin yatırımları devam ediyor, tamamlandığında ise bu alana 300 bin dekar alan daha eklenecek. Üretim ve hasıla artacak. Yani kısacası Tokat tarım ve hayvancılık memleketi ve Türk tarımının parlayan yıldızı.



Yine **sahipsiz hayvanlarımız sahipsiz değil** diyerek Valiliğimiz koordinesinde, Tokat'ta sahipsiz hayvanların bakımı, rehabilitasyonu, tedavi ve beslenmeleri için İl Özel İdaresinden bütçe ayrıldı. Doğa Koruma ve Milli Parklar Müdürlüğümüze Hayvan Ambulansı tahsis edildi. Hayvan ambulansımız ile yaralanmış, kolu kanadı kırılmış, güçten düşmüş, sahipsiz hayvanlara anında müdahale ediyor, bakım ve tedavilerini yapıyor, ardından ait oldukları ortama tekrar bırakıyoruz.

Tokat kadınıyla erkeğiyle demlenmiş ve çalışkan insanların olduğu bir şehir. Kadınlarımız çok kıymetli, becerikli ve yetenekli. Kadınlarımızın aklından, zekâsından, yeteneklerinden ve üretici gücünden faydalanmak için Tokat merkezde ve ayrıca her ilçede en az bir olmak üzere toplam 14 kadın kooperatifi kurduk. **"Tokat Kadın Kooperatifleri"** olarak örgütledik. Finansal problemleri hallettik. Kadınlarımızın geleneksel yöntemlerle ürettikleri ürünleri modern üretim teknikleri ile birleştireceğiz. Marka, logo, dizayn, tasarım, slogan, ambalaj ve kalitesiyle tüketiciyle buluşturacağız. Türkiye piyasası ile tanıştırmak ve Türk tüketicisine ulaştırmak için dijital platformlarda,



elektronik ticaret anlamında satışa başlanacak.

Kültür, sanat ve turizm anlamında da güzel çalışmalar yapıyor. Çalışmalarımızı **Kültür Sanat Tokat** ana başlığı altında yürütüyoruz.

Halkımızın milli ve manevi duyguların geliştirilmesinde katkı sağlamak amacıyla 11 ülkeden gelen şairlerle 1. Uluslararası Şairler Buluşması; Aşıklık geleneğinin yaşatılması amacıyla 1. Uluslararası Aşıklar Buluşması düzenlendi ve bunların her yıl yeniden yapılması planlandı. Yöremiz kültürel değerlerini ve yeni müzikal eserler ortaya çıkarmak amacıyla 1. Türk Halk Müziği Altın Asma Beste Yarışması düzenlendi. TRT tarafından canlı olarak yayınlandı.

Tarihi mekânlarımızı ve tarihi eserlerimizi tanıtmak amacıyla **Tüm Öğrencilerimiz Müzelerimizi Geziyor** kapsamında yapılan çalışmalarımızla tarih, kültür, sanat ve çevre bilinci kazanmaları için öğrencilerimizin müzelerimizi gezmesi sağlandı. Özel program çerçevesinde ve mihmandarlar eşliğinde yapılan müze gezilerinde 10 bin öğrencimiz "Gelecek İçin Geçmişe Yolculuk" parolasıyla öz kültürünü tanıma fırsatı buldu. Geleneksel Tokat ahşap baskı tekniğiyle kendilerine hediye edilen

tişörtlere kendi elleriyle ahşap baskılı görseller basarak günün anlamlı hatırasını kazandılar.

Tarihimizde ve kültürümüzde önemli bir yer tutan geleneksel el sanatlarımızın bilinirliğini artırmak, farkındalık oluşturmak ve yaşatmak amacıyla il merkezi ve ilçelerindeki zanaatkarlarımızın video ve fotoğraf çekimleri yapılarak arşiv niteliğinde belgesel oluşturuldu. Ayrıca Geleneksel El Sanatları Ustaları Albüm çalışmaları da devam ediyor.

Tokat'ın tarihi ve doğal güzelliklerini tanıtmak amacıyla uluslararası fotoğraf sanatçıları tarafından Çocuk Gözüyle Tokat ve Doğada Fotoğraf Avcılığı yarışmaları düzenlenerek fotoğraf arşivi oluşturuldu ayrıca kitap haline getirildi. Bu yıl da "Dört Mevsim Tokat" adlı uluslararası bir fotoğraf yarışması düzenliyoruz. Ayrıca doğal güzelliklerimizden yararlanımızı turizme kazandırmak amacıyla belgesel yapıldı. Bu çekimler TRT'de yayımlandı.

Halkımızın güzel sanatlara olan ilgi ve alakasını artırmak amacıyla halk müziği, halk oyunları grupları, ayrıca değişen kültürel yapıyla ortadan kaybolmaya yüz tutmuş bu tür kültür varlıklarımızın yaşatılması amacıyla köylerimizde de köy halkından oluşan halk oyunları grupları oluşturuldu. Yine yöremize ait özgün halaylarımızdan olan Omuz Halayını bütün dünyaya tanıtmak için UNESCO Dünya Kültür Miras Listesine alınması amacıyla çalışmalar başladı.

Yemek kültürü (gastronomi) bakımından oldukça zengin bir potan-





siyele sahip Tokat'ın bu özelliğinin bilinirliğini artırmak amacıyla (Tokat Kebabı, Tokat Yaprağı, Tokat Çöreği, ceviz, tarhana ve Zile Pekmezi gibi) uluslararası bir gastronomi festivali yapılması çalışmalarına başlandı. İstanbul Havalimanı'nda Anadolu mutfak günleri düzenlenerek ilin kültürel değerleri yanı sıra geleneksel mutfak kültürü de tanıtıldı.

Tokat'ın sahip olduğu tarihi değerlere sahip çıkıyor, onları yaşatmak için bir dizi projeler yürütüyoruz. Bu kapsamda Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı, İl Özel İdaresi ile Kültür



ve Turizm Bakanlığı'ndan sağlanan desteklerle; tarihimize tanıklık eden eserlerden, Suluhan restore edilerek Suluhan Çocuk ve Müze Okulu binası, Mustafa Ağa Hamamı restore edilerek Hamam Müzesi ve Pazar ilçesindeki tarihi konak restore edilerek kütüphane olarak hizmete sunulacak.

Selçuklu Dönemi eseri olan Gök Medrese restore edilerek turizme kazandırılacak. Danışmentli Dönemi eseri olan Yağibasın Medresesi, İslam Bilim Tarihi Müzesi olarak hizmete sunulacak.

İl Merkezinde Sulusokak'ta bulunan tescilli tarihi bir konak restore edilerek Ozanlar Müze Kütüphaneye dönüştürülecek, tescilli bir konak restore edilerek Yazmacılık ve Tokat Tekstil Müzesi olarak hizmete sunulacak.

Milli Mücadelede önemli bir yeri olan ve aynı zamanda yüzyıldır kamu binası olarak hizmet veren Tarihi Yüksek Kahve restore edilerek Demokrasi Müzesi olarak hizmete sunuldu.

İl Özel İdaresi ve Tokat Belediyesi işbirliği ile sivil mimarlık eserlerinin bir arada bulunduğu Tarihi Halit Sokağı sokak sağlıklılaştırması ile restore edilerek turizme kazandırıldı. Bey Sokağındaki tarihi evlerin restorasyonu devam ediyor.

Son olarak Dergimizin bu sayısında kapak konusu olarak yer verilecek olan, "Acil Durumlarda İletişim" konusu ile ilgili düşüncelerinizi öğrenebilir miyiz?

Köklü bir kültüre sahip olan devletimizin her acil durumda vatandaşının yanında olması da bir devlet geleneğidir. Bununla birlikte acil durumlara müdahalenin daha etkin

ve verimli olması, desteğin en kısa sürede sağlanması, etkili bir sonuç alınması hızlı bir iletişim ağıyla mümkündür. Bu konuda da günümüz teknoloji önümüze büyük imkânlar sunmaktadır.

Ülkemizde acil durum yardım ve talepleri, çeşitli kurumlara ait acil yardım numaraları (110-İtfaiye, 112-Ambulans, 122-Afad, 155-Polis, 156-Jandarma ve 177-Orman Yangın) üzerinden yapılmaktadır. Ancak, acil yardım numaralarının muhtelif ve çok sayıda olması nedeniyle uygulanmasında zorluklar çekildiği bilinmektedir. Ayrıca, karşılaşılan olayın hangi kurumu veya kurumları ne derecede ilgilendirdiği, önceliğin hangisinde olduğu hususlarında tereddüt yaşanması ve birkaç kurumu ilgilendiren bir olay karşısında, ayrı ayrı numaraların aranması nedeniyle iletişimde yaşanan sıkıntı, zaman kaybı ve kaynak israfı ile birlikte, can ve mal kayıpları da yaşanabilmektedir.

Bu nedenle, acil durum hizmeti sunan kurumlar arasında gerekli koordinasyonun sağlanması, etkin ve etkili iletişim kurulması, acil durumda bulunan kişi ya da olaya zamanında ulaşılıp, doğru ekip ve araç ile müdahalede bulunulması önem arz etmektedir.

Bu çerçevede, Ülkemiz genelinde, acil durum çağrısı yapma halinde vatandaşlarımızın birden çok numara yerine tek bir numarayı öğrenmeleri ve acil yardım çağrısı alındıktan sonra en kısa sürede olay mahalline ya da acil durumdaki kişiye ulaşabilmek gibi iki temel işlev ve amacı bulunan ve İçişleri Bakanlığınca prestij proje olarak tanımlanan, Acil Durumda "112" tek numara, çalışmaları başlatılmıştır.

İlimizde de bu çalışmalar son aşamasına gelmiş olup, önümüzdeki günlerde, acil yardım hizmeti sunan kurumlar, 112 Acil Çağrı Merkezinde (112 numarası altında) hizmet vermeye başlayacaktır.